

آیین جشن‌ها در مناطق کوهستانی گیلان (دیلمان)

نگارنده:

حسین کیهان‌پور

www.ketab.ir

زمستان ۱۳۹۸

سرشناسه	: کیهان پور، حسین، ۱۳۴۳-
عنوان و نام پدیدآور	: آیین جشن‌ها در مناطق کوهستانی گیلان (دیلمان) / نویسنده حسین کیهان پور.
مشخصات نشر	: لاهیجان: کتاب‌های سبز شمال، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	: ۱۳۸ص: مصور، ۲۱/۵×۱۴/۵ س.م.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۶۷۱۵-۰۹-۶
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
موضوع	: جشن‌ها -- ایران -- دیلمان
موضوع	: Fasts and feasts -- Iran -- Deylaman
موضوع	: گیلان -- آداب و رسوم و زندگی اجتماعی
موضوع	: Gilan (Iran: Province) -- Social life and customs
موضوع	: دیلمان -- آداب و رسوم و زندگی اجتماعی
موضوع	: Deylaman -- Social life and customs
رده بندی کنگره	: GT۴۸۷۴
رده بندی دیویی	: ۳۹۴/۲۶۹۵۵۲۳۴
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۷۵۳۸۹۸

• ناشر:

انتشارات کتاب های سبز شمال

لاهیجان- میدان شهدا - خیابان شهدا - نرسیده به میدان فیض - کوچه امام هادی (ع)
مجمع مریم - طبقه دوم - واحد غربی

تلفن تماس: ۰۱۳۴۲۳۳۸۷۸۳ • ۰۹۳۷۱۴۱۱۶۳۳

وبسایت: GreenBooks.ir

کتاب های سبز شمال

• نام کتاب	: آیین جشن‌ها در مناطق کوهستانی گیلان (دیلمان)
• مؤلف	: حسین کیهان پور
• مرکز پخش:	: شرکت سبزاندیشان شمال
• آدرس و تلفن:	: لاهیجان- میدان شهدا - خیابان شهدا - نرسیده به میدان فیض - کوچه امام هادی (ع) مجمع مریم - طبقه دوم - واحد غربی ۰۹۳۷۱۴۱۱۶۳۳ • ۰۱۳۴۲۳۳۸۷۸۳
• حروفچینی:	: انتشارات کتاب های سبز شمال
• طرح جلد:	: کانون تبلیغاتی سبزاندیشان شمال لاهیجان
• صفحه آرای:	: مهرانه اسماعیل پور
• نوبت چاپ:	: چاپ اول، سال ۱۳۹۸
• شمارگان:	: ۱۰۰۰ جلد
• تعداد صفحات:	: ۱۳۸ صفحه
• قطع:	: وزیری
• ناظر چاپ:	: انتشارات کتاب های سبز شمال
• لیتوگرافی، چاپ و صحافی:	: کانون تبلیغاتی سبزاندیشان شمال لاهیجان
• شماره استاندارد بین المللی کتاب	: ۹۷۸-۶۲۲-۶۷۱۵-۰۹-۶

• ISBN: ۹۷۸-۶۲۲-۶۷۱۵-۰۹-۶

قیمت در سراسر کشور

کلیه حقوق قانونی و شرعی برای مؤلف محفوظ می باشد و هیچ شخص حقیقی یا حقوقی، حق تکثیر تمام یا قسمتی از این اثر را نداشته و متغفلان تحت پیگرد قانونی قرار خواهند گرفت.

پیشگفتار

دیلمان سرزمین کهن، دارای مردمانی با فرهنگی غنی و ممتاز است. جشن‌ها و آیین‌هایی در میان این مردمان به مناسبت‌های مختلف اجرا و انجام می‌شود که شاید نظیر برخی از آن‌ها را در هیچ کجا نتوان یافت. این اثر با هدف معرفی فرهنگ غنی و کهن مردمان مناطق کوهستان‌نشین گیلان (دیلمان)، حفظ، نگهداری و ثبت سنت‌های پیشین مردمان این منطقه نگاشته شده است. طبق یافته‌های این پژوهش جشن‌های مردمان این سرزمین در سه دسته کلی جای می‌گیرند. جشن‌های مرتبط با زندگی شخص از تولد تا ازدواج، جشن‌های مرتبط با گردش سال، ماه و روز که در سه دسته تقویم دیلمی، تقویم شمسی و تقویم قمری بررسی شده است و جشن‌های مرتبط با فعالیت‌های تولیدی و معیشتی خاص این مردمان. با تحلیل و بررسی این موارد می‌توان دریافت که این مردمان با وجود مشکلات و سختی‌های فراوان معیشتی و محیطی، مردمانی شاد، خانواده دوست و دارای روحیه‌ی جمعی با محبت هستند و همیاری و همکاری در مناسبت‌های مختلف در میان آن‌ها از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

حسین کیهان پور

فهرست

۱۱	ایران سرزمین کهن
۱۵	مفاهیم و واژگان
۱۵	فرهنگ عامه و فولکلور
۱۹	آیین و جشن
۲۳	تاریخچه دیلمان
۲۴	تاریخچه و چگونگی شکل گیری نام از دید زبان شناسی
۲۶	موقعیت جغرافیایی کوه ها، جنگل ها و آبادی ها
۲۸	زبان و دین مردم منطقه
۳۱	خوراک، پوشاک، سبک زندگی و معیشت
۳۴	مکان های دیدنی و جاذبه های گردشگری منطقه
۳۵	گاهشماری دیلمی
۳۹	بازی های محلی
۴۰	گردوبازی
۴۰	تخم مرغ بازی
۴۱	سکوبازی
۴۳	جشن های سه گانه
۴۵	آیین های مرتبط با زندگی شخصی مردمان دیلمان
۴۵	آیین تولد نوزاد و شب شش
۴۸	گواره دودی
۵۰	گاز فوشان یا دندان فوشون
۵۱	خخته سوران یا سُنْت سری
۵۲	آیین ازدواج

۵۳	خواستگاری
۵۳	صورت‌گیری
۵۵	لباس فیچینی
۵۵	چادر بُران
۵۶	مراسم عقد
۵۶	مچه‌گیری، مچه‌سری و پرده‌سری
۵۸	زومه زماران
۵۸	زیر بالشی
۵۹	روز هگیری و آماده کردن جهیزیه
۶۰	عیدی بُران
۶۱	همچه آوری
۶۳	دعوت از نوازندگان
۶۴	شتی دادن
۶۶	ارسال خورده‌بار
۶۶	حنابندان
۶۹	جهیزیه‌ی عروس
۷۲	پيله عروسی
۷۸	نارنج زنی
۸۰	در سری
۸۰	آیین‌های مرتبط با گردش سال، ماه و روزهای مختلف
۸۱	جشن‌های مربوط به سال و ماه دیلمی
۸۱	نوروز بل
۸۷	تیرماسیزده